

Sygn. akt *III AUa 462/19*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Dorota Goss-Kokot

Sędziowie: Małgorzata Woźniak-Zendran

(del.) Renata Pohl

Protokolant: Krystyna Kałużna

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2020 r. w Poznaniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy **A. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o wysokość emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 21 lutego 2019 r. sygn. akt VII U 75/18

oddala apelację.

Renata Pohl	Dorota Goss-Kokot	Małgorzata Woźniak-Zendran
-------------	-------------------	----------------------------

UZASADNIENIE

Decyzją z 21.11.2017 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P., na podstawie ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wykonując wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 19.07.2017 r., ustalił wysokość emerytury A. P. i przeliczył świadczenie od 01.06.2014 r., tj. od daty podjęcia wypłaty emerytury. Emeryturę ustaloną na podstawie art. 183 ustawy emerytalnej w kwocie 2.755,73 zł, zwiększono o kwotę wynikającą z podzielenia składek zaewidencjonowanych na koncie po dniu ponownego ustalenia wysokości emerytury do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ich waloryzacji, przez średnie dalsze trwanie życia ustalone w dacie złożenia wniosku (na dzień 26.06.2014 r.). Emerytura po waloryzacji wynosiła: od 01.03.2015 r. – 2.828,96zł, od 01.03.2016 r. – 2.835,75zł, od 01.03.2017 r. – 2.848,23zł.

Odwołanie od tej decyzji wniósł A. P., zarzucając, organowi rentowemu błędne (niezgodne z zaleceniami) wykonanie wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 19.07.2017 r., a tym samym błędne wyliczenie wysokości należnej mu emerytury.

Wyrokiem z 21.02.2019 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu (sygn. VII U 75/18) zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił wysokość emerytury A. P. od 01.06.2014 r. na sumę 2931,42 zł, przy tym emerytura po waloryzacji przysługuje w kwocie:

- a) od 01.03.2015 r. 2967,42 zł,
- b) od 01.03.2016 r. 2974,54 zł,
- c) od 01.03.2017 r. 2987,63 zł.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący A. P. urodził się (...)

W dniu 04.07.2013 r. odwołujący złożył wniosek o przyznanie emerytury.

Decyzją z 07.08.2013r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P., wobec nabycia prawa do emerytury od 29.07.2013r. na podstawie art. 185 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponownie ustalił A. P. kapitał początkowy na dzień 01.01.1999r. Przeliczenie kapitału początkowego nastąpiło poprzez dodanie do udowodnionych okresów składkowych okresu równego różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym (...), a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę. Decyzją z 12.07.2013r. Zakład ustalił kapitał początkowy na dzień 01.01.1999r. w kwocie 137 603,51 zł. Uwzględniony w tej decyzji okres składkowy wyniósł 337 miesięcy. Okres ten podlegał zwiększeniu o 83 miesiące (jakie mogłyby upłynąć od faktycznego przejścia na emeryturę gdyby nastąpiło ono (...) do osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego) i wyniósł 420 miesięcy. Wartość kapitału początkowego wyniosła 159 080,35 zł.

Decyzją z 26.08.2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. przyznał A. P. prawo do emerytury od (...) r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Organ rentowy dokonał obliczenia wysokości emerytury w trzech wariantach, tj.:

1) zgodnie z art. 53 - do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych od 2002 do 2011, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 148,86 %. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 148,86 % przez kwotę bazową 3 080,84 zł wyniosła 4 586,14 zł. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 40 lat, 11 miesięcy i 14 dni, tj. 491 m-cy oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 1 roku, 10 miesięcy i 6 dni, tj. 22 m-ce. Wysokość emerytury obliczona w oparciu o art. 53 wyniosła 3 237,47 zł;

2) zgodnie z art. 26 - podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Kwota składki zewidencjonowana na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 202 138,05 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wyniosła 496013,10 zł, średnie dalsze trwanie życia – 255,20 miesięcy, a wysokość emerytury wyniosła 2 735,70 zł;

3) zgodnie z art. 183 - wobec osiągnięcia wieku uprawniającego do emerytury w 2013 r. wysokość emerytury od 29.07.2013 r. wyniosła 20 % emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej – 647,49 zł i 80 % emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej – 2 188,56 zł, więc łącznie 2 836,05 zł.

Emerytura wyniosła 2 836,05 zł, ale jej wypłata podlegała zawieszeniu z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia przez odwołującego.

Odwołujący rozwiązał stosunek pracy z (...) sp. z o.o. Oddział w P. w dniu 25.06.2014r. i w dniu 26.06.2014r. złożył wniosek o podjęcie wypłaty emerytury.

Z uwagi na powyższe decyzją z 6.08.2014 r. pozwany, wobec nabycia przez A. P. prawa do emerytury od 01.06.2014r. – na podstawie art. 185 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – ponownie ustalił kapitał początkowy A. P. na dzień 01.01.1999 r. Do ustalonego na dzień 01.01.1999r. okresu składkowego i nieskładkowego w wymiarze 28 lat, 3 miesięcy i 7 dni (337 miesięcy) doliczono 73 miesiące, jakie pozostały odwołującemu do osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego (okres równy różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym, a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę). Wartość kapitału początkowego wyniosła 157 475,23 zł.

Decyzją z 13.08.2014r., znak: (...), pozwany organ rentowy ustalił odwołującemu wysokość zaliczki na poczet przysługującej emerytury od 01.06.2014r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła:

- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 447 905,85 zł,
- kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 194 210,94 zł
- średnie dalsze trwanie życia wyniosło 249,10 miesięcy.

Emerytura ustalona niniejszą decyzją wyniosła 2 577,75 zł i została zawieszona, ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym.

Decyzją z 13.08.2014r., znak: (...), pozwany organ rentowy ustalił odwołującemu wysokość zaliczki i podjął jej wypłatę na poczet przysługującej mu od 01.06.2014r. emerytury. Organ rentowy dokonał obliczenia wysokości emerytury w trzech wariantach, tj.:

1) zgodnie z art. 53 - do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych od 2002 do 2011 r., wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 148,86%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 148,86 % przez kwotę bazową 3 080,84 zł wyniosła 4 586,14 zł. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 41 lat, 8 miesięcy i 12 dni, tj. 500 m-cy oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 2 lat i 6 dni, tj. 24 m-ce. Wysokość emerytury obliczona w oparciu o art. 53 wyniosła 3 340,41 zł;

2) zgodnie z art. 26 - podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Kwota składki zewidencjonowana na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 194 210,94 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wyniosła 447 905,85 zł, średnie dalsze trwanie życia – 249,10 miesięcy, a wysokość emerytury wyniosła 2 577,75 zł;

3) zgodnie z art. 183 - wobec osiągnięcia wieku uprawniającego do emerytury w 2013r. wysokość emerytury od (...) r. wyniosła 20 % emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej – 668,08 zł i 80 % emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej – 2 062,20 zł, więc łącznie 2 730,28 zł.

Ponieważ wysokość emerytury obliczonej w oparciu o art. 26 okazała się mniej korzystna, w związku z tym Zakład podjął wypłatę emerytury obliczonej w myśl art. 183, przy czym z uwagi na zaliczkowy charakter decyzji Zakład podjął wypłatę świadczenia w wysokości 2 630,28 zł. Wydawanie decyzji o charakterze zaliczkowym było spowodowane nieprawidłowościami na koncie ubezpieczonego, dotyczącymi braku korekty dokumentu (...) za 02/1999.

Po wyjaśnieniu nieprawidłowości na koncie odwołującego Zakład **decyzją z 30.07.2015r.**, znak: (...), rozliczył zaliczkę i przyznał odwołującemu prawo do emerytury od 01.06.2014r., tj. od miesiąca, w którym podjęto wypłatę

świadczenia. Emerytura wyniosła 2 730,28 zł (jak w decyzji z 13.08.2014r., znak: (...)), a po uwzględnieniu waloryzacji od 01.03.2015r. – 2 766,28 zł.

Odwołania od powyższych decyzji złożył A. P.. Sprawy zostały połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 30 października 2015r., w sprawie VII U 4805/14:

1) oddalił odwołanie od decyzji z 6.08.2014r., znak (...),

2) zmienił zaskarżoną decyzję z 13.08.2014r., znak (...), w ten sposób, że przeliczył emeryturę i ustalił jej wysokość w kwocie 2.631,44 zł, tj. z uwzględnieniem:

a) kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 457.132,72 zł,

b) kwoty składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 198.357,92 zł,

c) średniego dalszego trwania życia wynoszącego 249,10 m-cy;

3) zmienił zaskarżoną decyzję z 13.08.2014r., znak (...), w ten sposób, że przeliczył emeryturę i ustalił jej wysokość w kwocie 2.773,23 zł,

4) zmienił zaskarżoną decyzję z 30.07.2015r., znak (...), w ten sposób, że przeliczył emeryturę i ustalił jej wysokość w kwocie 2.773,23 zł, a po uwzględnieniu waloryzacji za 3/2015 r. w kwocie 2.809,23 zł,

5) oddalił w pozostałym zakresie odwołania od decyzji z 13.08.2014r., znak (...), z 13.08.2014r., znak (...) i z 30.07.2015 r., znak (...).

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany organ rentowy, zaskarżając go w części, tj. w zakresie pkt 2, 3, 4.

Wyrokiem z 19 lipca 2017 r. (sygn. akt III AUa 305/16) Sąd Apelacyjny w Poznaniu:

- w punkcie 1) uchylił zaskarżony wyrok w punkcie 2, 3, 4 oraz poprzedzające go decyzje i przekazuje sprawę Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. do ponownego rozpoznania;

- w punkcie 2) oddalił apelację A. P. w zakresie punktu 1 wyroku.

Wykonując wyrok Sądu Apelacyjnego z 19.07.2017 r. organ rentowy, zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z 21.11.2017 r., ustalił wysokość i przeliczył emeryturę od 01.06.2014 r., tj. od daty podjęcia jej wypłaty, uchylając jednocześnie decyzję z 13.08.2014 r. Do ustalenia wysokości części emerytury obliczanej według art. 53 ustawy emerytalnej przysługującej na dzień 01.06.2014 r. przyjęto:

- kwotę bazową wynoszącą 3.080,84zł,

- wskaźnik WPW w rozmiarze 148,86% ustalony jako przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok zgłoszenia wniosku o świadczenie, tj. z lat 2002-2011,

- podstawę wymiaru w kwocie 4586,14zł, obliczoną jako iloczyn wskaźnika WPW w rozmiarze 148,86% oraz kwoty bazowej 3.080,84zł obowiązującej w dniu nabycia prawa do emerytury,

- okresy składkowe: 41 lat, 8 miesięcy, 12 dni, tj. 500 miesięcy,

- okresy nieskładkowe: 2 lata, 0 miesięcy, 6 dni, tj. 24 miesiące.

ZUS w zaskarżonej decyzji dokonał następującego obliczenia wysokości części emerytury obliczanej wg art. 53, przysługującej na dzień 01.06.2014 r.:

$$24\% \times 3.080,84 = 739,40 \text{ zł}$$

$$(500\text{m-cy} \times 1,3\%) : 12 \text{ m-cy} \times 4.586,14\text{zł (podstawa)} = 2.484,16 \text{ zł}$$

$$(24\text{-mce} \times 0,7\%) : 12 \text{ m-cy} \times 4.586,14\text{zł (podstawa)} = 64,21 \text{ zł}$$

razem: 3.287,77zł,

a po zmianie stażu emerytura wyniosła 3.340,41zł.

Do obliczenia emerytury według zreformowanych zasad zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej na dzień 01.06.2014 r. przyjęto:

- kwotę składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji: 202.138,05

- kwotę skorygowanego i zwaloryzowanego kapitału: 447.905,85

- średnie dalsze trwanie życia na dzień podjęcia wypłaty: 249,10 m-cy

Wysokość emerytury ustalonej zgodnie z art. 26 wyniosła 2.577,75zł

$$(202.138,05\text{zł} + 447.905,85\text{zł}) : 249,10\text{m-cy} = 2.609,57\text{zł}$$

Obliczenie wysokości emerytury mieszanej zgodnie z art. 183 ustawy emerytalnej, przysługującej na dzień 01.06.2014 r. w zaskarżonej decyzji przedstawia się następująco:

wobec osiągnięcia wieku uprawniającego do emerytury w roku 2013 wysokość emerytury na dzień 01.06.2014 r. wynosi:

20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy - 668,08zł

$$(20\% \text{ z kwoty } 3.340,41\text{zł} = 668,08\text{zł})$$

80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy - 2.087,65zł

$$(80\% \text{ z kwoty } 2.609,57\text{zł} = 2.087,65\text{zł})$$

Łącznie: 2.755,73zł

Emeryturę ustaloną w kwocie 2.755,37 zł zwiększono o kwotę wynikającą z podzielenia składek zaewidencjonowanych na koncie po dniu ponownego ustalenia wysokości emerytury do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ich waloryzacji, przez średnie dalsze trwanie życia ustalone w dacie złożenia wniosku (na dzień 26.06.2014 r.).

Obliczenia organu rentowego:

- kwota składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji: 9.273,42 zł

- średnie dalsze trwanie życia: 249,10 m-cy

a po ponownym ustaleniu wysokość emerytury wynosi 2.792,96 zł (2.755,73 zł + (9.273,42 zł : 249,10m-cy)).

Emerytura po waloryzacji (w zaskarżonej decyzji z 21.11.2017 r.) wyniosła:

- od 01.03.2015 r. – 2.828,96 zł

- od 01.03.2016 r. – 2.835,75 zł

- od 01.03.2017 r. – 2.848,23 zł.

Powyższą decyzją uchylono decyzję z 13.08.2014 r.

Postanowieniem z 22.12.2017 r. ZUS sprostował ww. datę decyzji uchylonej na datę 30.07.2015 r. W piśmie z 29.12.2017 r. odwołujący podniósł, iż skoro Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyrokiem z 19.07.2017 r. uchylił zaskarżony wyrok w punkcie 2,3,4 oraz poprzedzające go decyzje, to znaczy, że sąd uchylił decyzję z 13.08.2014 r. i z 30.07.2015 r. W odpowiedzi na to pismo postanowieniem z 12.01.2018 r. organ rentowy uchylił postanowienie z 22.12.2017 r. i sprostował oczywistą pomyłkę z decyzji z 21.11.2017r. poprzez wykreślenie tekstu o uchyleniu decyzji z dnia 13.08.2014 r.

Odwołujący wniósł odwołanie od ww. decyzji z 21.11.2017 r., które zainicjowało niniejsze postępowanie.

Celem ustalenia prawidłowej wysokości emerytury odwołującego, obliczonej z uwzględnieniem wskazań poczynionych przez Sąd Apelacyjny w Poznaniu (sygn. akt III AUa 305/16), Sąd I instancji przeprowadził dowód z opinii biegłego z zakresu przeliczania i ustalania wysokości świadczeń emerytalnych.

Zestawienie wynagrodzenia za okresy zatrudnienia przebyte do 31.12.1998r., które winno być przyjęte przy obliczaniu kapitału początkowego oraz za okresy przebyte również po tym dniu, które winno być przyjęte przy obliczaniu części emerytury obliczanej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej przedstawia się następująco:

1970 r. – 9.857 zł za okres od 19.01.1970 r. do 31.12.1970 r.

1971 r. – 12.000zł,

1972 r. – 9.834zł, w tym :

- z tytułu poprzedniego zatrudnienia za okres od 01.01.1972 r. do 23.06.1972 r.

- z tytułu tego zatrudnienia za okres od 01.07.1972 r. do 02.11.1972 r. (biorąc pod uwagę, iż odwołujący odbywał służbę wojskową od dnia 3.11.1972 r. do 24.10.1974r.),

1973 r. – 0 zł (służba wojskowa)

1974 r. – 2.671zł za okres od 25.10.1974 r. do 31.12.1974 r.

(służba wojskowa do 24.10.1974 r.)

1975 r. – 14.400zł (roczne)

1976 r. – 14.400zł (roczne)

1977 r. – 16.000zł (roczne)

1978 r. – 18.400zł (roczne)

1979 r. – 20.800zł (roczne)

1980r. – 85.526zł

1981r. – 99.751zł

1982r. – 137.249zł

1983r. – 186.897zł

1984r. – 204.301zł

1985r. – 232.574zł

1986r. – 344.722zł

1987r. – 368.130zł

1988r. – 273.591zł, w tym:

57.591zł za okres od 01.01.1988 r. do 29.02.1988 r.

216.000zł za okres od 01.05.1988r. do 31.12.1988r.

1989 r. – 965.000zł

1990 r. – 4.615.141zł

1991 r. – 15.322.768zł

1992 r. – 24.000.000zł

1993 r. – 33.000.000zł

1994 r. – 41.500.000zł

1995 r. – 5.604,97zł, w tym:

5.199,07zł podstawa wymiaru składek

405,90zł zasiłki chorobowe za okres od 28.11.1995 r. do 30.12.1995 r.

1996 r. – 6.882,57zł za okres od 01.07.1996 r. do 31.12.1996 r.

0 zł za okres od 01.01.1996r. do 24.04.1996r. (w tym okresie nastąpiło zawieszenie działalności, wobec czego nie były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne).

1997 r. – 19.042,83zł

1998 r. – 21.413,23zł.

1999 r. – 28.869,59zł

2000 r. – 30.336,07zł

2001 r. – 35.712,47zł

2002 r. – 34.497,42zł

2003 r. – 39.237,78zł

2004 r. – 39.223,71zł

2005 r. – 41.426,98zł

2006 r. – 44.280,79zł

2007 r. – 45.429,58zł

2008 r. – 53.624,23zł

2009 r. – 58.462,86zł

2010 r. – 64.559,46zł

2011 r. – 62.118,92zł

2012 r. – 52.154,59zł

Zestawienie okresów składkowych i nieskładkowych przebytych do 31.12.1998 r. oraz po tym dniu przysługujących:

a) na dzień 29.07.2013 r., tj. na dzień nabycia prawa do emerytury (staż liczony do miesiąca poprzedzającego, tj. do 30.06.2013 r.),

b) od dnia 01.06.2014 r., tj. na dzień podjęcia wypłaty emerytury (staż liczony do miesiąca poprzedzającego, tj. do 31.05.2014 r.) przedstawia się następująco:

Okresy składkowe:

<i>Okres od do</i>	<i>Lata</i>	<i>Miesiące</i>	<i>Dni</i>
Przebyte do 31.12.1998r.	28	1	7
od 01.01.1999 r. do 30.06.2013 r. (z wyłączeniem okresów nieskładkowych w ilości 1 roku, 8 miesięcy, 6 dni)	12	10	7
Razem:	40	11	14
tj. okresy składkowe na dzień 29.07.2013 r. w ilości 491 miesięcy			
od 01.07.2013 r. do 31.05.2014 r.	0	9	6

(z wyłączeniem okresów nieskładkowych w ilości 1 miesiąca, 24 dni)			
Razem:	41	8	20
tj. okresy składkowe od 01.06.2014 r. w ilości 500 miesięcy			
od 01.06.2014 r. do 26.06.2014 r. (z wyłączeniem okresów nieskładkowych w ilości 9 dni)	0	0	17
Razem:	41	9	7

Okresy nieskładkowe:

Okres od do	Lata	Miesiące	Dni
od 01.12.1995 r. do 31.12.1995 r.	0	1	0
od 22.06.1998 r. do 21.07.1998 r.	0	1	0
od 18.01.1999 r. do 05.02.1999 r.	0	0	19
od 23.03.1999 r. do 26.03.1999 r.	0	0	4
od 20.12.1999 r. do 31.01.2000 r.	0	1	12
od 20.11.2000 r. do 30.11.2000 r.	0	0	11

od 30.05.2001 r. do 19.06.2001 r.	0	0	21
od 11.03.2002 r. do 11.07.2002 r.	0	4	2
od 06.09.2004 r. do 10.09.2004 r.	0	0	5
od 13.09.2004 r. do 23.09.2004 r.	0	0	11
od 10.03.2005 r. do 21.03.2005 r.	0	0	12
od 25.10.2005 r. do 31.01.2006 r.	0	3	7
od 27.06.2006 r. do 07.07.2006 r.	0	0	11
od 29.11.2006 r. do 22.12.2006 r.	0	0	24
od 05.11.2007 r. do 16.11.2007 r.	0	0	12
od 05.06.2008 r. do 24.06.2008 r.	0	0	20
od 27.08.2008 r. do 12.09.2008 r.	0	0	17
od 11.01.2009 r. do 25.05.2009 r.	0	4	16
od 30.06.2009 r. do 24.07.2009 r.	0	0	25
od 23.02.2012 r. do 02.03.2012 r.	0	0	9

od 25.03.2013 r. do 01.04.2013 r.	0	0	8
Razem	1	10	6
tj. okresy nieskładkowe na dzień 29.07.2013 r. w ilości 22 miesięcy			
od 07.12.2013 r. do 03.01.2014 r.	0	0	28
od 12.04.2014 r. do 24.04.2014 r.	0	0	13
od 19.05.2014 r. do 31.05.2014 r.	0	0	13
Razem	2	0	0
tj. okresy nieskładkowe od 01.06.2014 r. w ilości 24 miesięcy			

Zatem organ rentowy w zaskarżonej decyzji z 21.11.2017r. przy obliczaniu części emerytury ustalanej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej prawidłowo ustalił rozmiar okresów składkowych i nieskładkowych na dzień 01.06.2014 r. (okresy liczone do 31.05.2014 r.), tj.:

- okresy składkowe w ilości 41 lat 8 miesięcy, 20 dni, a zważywszy, iż okresy przyjmuje się z uwzględnieniem pełnych miesięcy – słusznie przyjął 500 miesięcy takich okresów (41 lat x 12 m-cy + 8 m-cy),
- okresy nieskładkowe w ilości 2 miesięcy.

Przy obliczaniu części emerytury na zasadach określonych w art. 53 nie można uwzględnić okresu zatrudnienia od 01.06.2014 r. do 25.06.2014 r. Okres ten winien być liczony wyłącznie do 31.05.2014 r., ponieważ zgodnie z przepisami, przy tzw. emeryturach mieszanych, staż pracy uwzględnia się tylko do daty przyznania lub podjęcia wypłaty świadczenia, a za okres od 01.06.2014 r. do 25.06.2014 r. można doliczyć jedynie składki zaewidencjonowane na koncie ubezpieczonego.

Z uwzględnieniem ww. wynagrodzenia wnioskodawcy, zweryfikowane wskaźniki WPW kapitału początkowego w możliwych wariantach wynoszą :

- 94,48% z 10 kolejnych lat kalendarzowych przypadających przed 1999r. , tj. z lat 1980-1989

- 89,49% z 20 wybranych lat kalendarzowych przypadających przed 1999r., tj. z lat 1971, 1980-1998. A zatem zweryfikowany najkorzystniejszy wskaźnik WPW kapitału początkowego wynosi 94,48% i jest taki sam jak przyjęty

przez organ rentowy w decyzji z dnia 06.08.2014r. Nieprawidłowe ustalenie przez organ rentowy wynagrodzenia powoda za 1972 r. pozostaje bez wpływu na najkorzystniejszy wskaźnik (...) kapitału początkowego.

Z uwzględnieniem ww. wynagrodzenia odwołującego, wskaźniki (...) części emerytury obliczanej według art. 53 ustawy emerytalnej w możliwych wariantach wynoszą:

- 148,86% z 10 kolejnych lat kalendarzowych z ostatnich 20 lat poprzedzających rok zgłoszenia wniosku o emeryturę, tj. z lat 2002-2011.

- 138,75% z 20 wybranych lat kalendarzowych poprzedzających rok zgłoszenia wniosku o emeryturę, tj. z lat 1980-1981, 1983, 1986, 1997-2012.

Zatem zweryfikowany najkorzystniejszy wskaźnik WPW części emerytury obliczanej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej wynosi 148,86% i jest taki sam, jak przyjęty przez organ rentowy. Nieprawidłowe ustalenie przez organ rentowy wynagrodzenia powoda za 1972r. pozostaje bez wpływu na najkorzystniejszy wskaźnik WPW części emerytury obliczanej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej.

Prawidłowe obliczenie wysokości kapitału początkowego odwołującego na dzień 1.01.1999r. przedstawia się następująco:

- średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku(...) lat wynoszące (...) miesięcy,

- okresy składkowe w ilości 28 lat, 1 miesiąca, 7 dni, tj. 337 miesięcy,

- okresy składkowe (okres dodany) w ilości 73 miesięcy,

tj. łącznie okresy składkowe w ilości 410 miesięcy,

- okresy nieskładkowe w ilości 2 miesięcy,

- współczynnik proporcjonalny do – osiągniętego do 31.12.1998r. – wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego – w rozmiarze 81,81%.

Do ustalenia tego współczynnika przyjęto:

- faktycznie przebyte okresy składkowe (337 miesięcy, 7 dni) i nieskładkowe (2 miesiące) w łącznej ilości 339 miesięcy, 7 dni, tj. 10177 dni

$(339 \text{ m-cy} \times 30 \text{ dni}) + 7 \text{ dni} = 10177 \text{ dni}$

- 9000 – wymagany staż 25 lat określony w dniach

$(25 \text{ lat} \times 12 \text{ m-cy}) \times 30 \text{ dni} = 9000 \text{ dni}$

- (...) – wiek powoda ukończony w dniu (...). – po zaokrągleniu w górę do pełnych lat

- wiek 16 lat – wiek w pełnych ukończonych latach, w którym wnioskodawca został objęty ubezpieczeniem społecznym po raz pierwszy (zgodnie z art. 174 ust. 8 ustawy emerytalnej)

- (...) lat – wiek emerytalny

Współczynnik ten posłuży do obliczenia części 24% kwoty bazowej wynoszącej 293,01zł (24% z kwoty 1.220,89zł).

Podstawę wymiaru w kwocie 1.153,50 zł obliczoną jako iloczyn wskaźnika WPW w rozmiarze 94,48% oraz kwoty bazowej wynoszącej 1.220,89zł.

Obliczenia wartości kapitału początkowego:

$293,01 \text{ zł} \times 81,81\%$ (współczynnik proporcjonalny) = 239,71zł,

$(410 \text{ m-cy OS} \times 1,3\%) : 12 \times 1.153,50\text{zł}$ (podstawa wymiaru) = 512,38 zł,

$(2 \text{ m-ce ON} \times 1,3\%) : 12 \times 1.153,50\text{zł}$ (podstawa wymiaru) = 1,38 zł,

razem: 753,47zł

$753,47 \text{ zł} \times 209 \text{ m-cy}$ (średnie dalsze trwanie życia) = 157.475,23 zł.

Kapitał początkowy ustalony na dzień 01.01.1999r. wynosi 157.475,23 zł.

Wartość kapitału początkowego odwołującego na dzień 01.01.1999 r. wynosi 157.475,23 zł i jest taka sama, jak obliczona przez organ rentowy w decyzji z 06.08.2014r.

Przy ustalaniu prawidłowej waloryzacji kapitału początkowego należy mieć na uwadze, iż wysokość emerytury odwołującego w systemie zdefiniowanej składki ustalona została w decyzji z 26.08.2013r., tj. w decyzji o przyznaniu prawa do emerytury. Oznacza to, że o waloryzacji kapitału początkowego decyduje data nabycia prawa do emerytury ((...)), a nie data nabycia prawa do jej wypłaty (01.06.2014 r.), bo w drugim przypadku ponownie ustalono by wysokość emerytury (co byłoby nieprawidłowe). Zważywszy, iż prawo do emerytury przysługuje od (...) r., tj. w III kwartale 2013r., to kapitał początkowy winien być zwaloryzowany rocznymi wskaźnikami za lata 1999-2012 (ostatnia waloryzacja roczna została wykonana w czerwcu 2013r. i uwzględnia składki za lata 1999-2011) oraz ostatnim kwartalnym wskaźnikiem za I kwartał 2013r.

Waloryzacje roczne kapitału początkowego ustalonego na dzień 01.01.1999r. w kwocie 157.475,23zł przedstawiają się następująco:

Rok	Przed waloryzacją	wskaźnik	po waloryzacji
1999	157475,230zł	115,60%	182 041,37 zł
2000	182 041,37 zł	112,72%	205 197,03 zł
2001	205 197,03 zł	106,68%	218 904,19 zł
2002	218 904,19 zł	101,90%	223 063,37 zł
2003	223 063,37 zł	102,00%	227 524,64 zł
2004	227 524,64 zł	103,63%	235 783,78 zł
2005	235 783,78 zł	105,55%	248 869,78 zł
2006	248 869,78 zł	106,90%	266 041,79 zł

2007	266 041,79 zł	112,85%	300 228,16 zł
2008	300 228,16 zł	116,26%	349 045,26 zł
2009	349 045,26 zł	107,22%	374 246,33 zł
2010	374 246,33 zł	103,98%	389 141,33 zł
2011	389 141,33 zł	105,18%	409 298,85 zł
2012	409 298,85 zł	104,68%	428 454,04 zł

Waloryzacje kwartalne kapitału początkowego:

1 kwartał 2013	428 454,04 zł	112,41%	491 008,33 zł
----------------	---------------	---------	---------------

Zatem wartość zwaloryzowanego kapitału początkowego odwołującego wynosi 491.008,33zł i jest wyższa od przyjętej przez organ rentowy do ustalenia emerytury obliczanej na zasadach określonych w art. 26 ustawy emerytalnej w zaskarżonej decyzji z 21.11.2017 r. w kwocie 447.905,85 zł.

Prawidłowe obliczenie wysokości emerytury odwołującego przedstawia się następująco:

I) do ustalenia wysokości części emerytury obliczanej według art. 53 ustawy emerytalnej przysługującej na dzień 01.06.2014 r. przyjęto:

- kwotę bazową wynoszącą 3.080,84 zł,
- wskaźnik WPW w rozmiarze 148,86 % ustalony jako przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok zgłoszenia wniosku o świadczenie, tj. z lat 2002-2011,
- podstawę wymiaru w kwocie 4.586,14 zł, obliczoną jako iloczyn wskaźnika WPW w rozmiarze 148,86 % oraz kwoty bazowej 3.080,84 zł obowiązującej w dniu nabycia prawa do emerytury,
- okresy składkowe i nieskładkowe na dzień 01.06.2014 r. (okresy liczone do 31.05.2014 r.), tj.:
 - okresy składkowe w ilości 41 lat 8 miesięcy, 20 dni, a zważywszy, iż okresy przyjmuje się z uwzględnieniem pełnych miesięcy –500 miesięcy takich okresów (41 lat x 12 m-cy + 8 m-cy),
 - okresy nieskładkowe w ilości 2 miesięcy.

Obliczenia emerytury na podstawie art. 53 przysługującej na dzień 01.06.2014 r. :

$$24\% \times 3.080,84 = 739,40 \text{ zł}$$

$$(500 \text{ m-cy} \times 1,3\%) : 12 \text{ m-cy} \times 4.586,14 \text{ zł (podstawa)} = 2.484,31 \text{ zł}$$

$(24 \text{ m-ce} \times 0,7\%) : 12 \text{ m-cy} \times 4.586,14 \text{ zł (podstawa)} = 64,21 \text{ zł}$

Razem: 3.287,92zł,

a w wyniku waloryzacji przysługującej od 01.03.2014r. – na dzień 01.06.2014 r. wynosi 3.340,53 zł. [wysokość em. 3.287,92zł x wskaźnik walor. 101,60%].

Wysokość emerytury odwołującego na zasadach określonych w art. 53 ustawy emerytalnej obliczona na dzień 01.06.2014 r. wynosi 3.340,53 zł i jest wyższa od obliczonej przez organ rentowy w decyzji z 21.11.2017 r. na kwotę 3.340,41 zł. Niewielka różnica w kwocie 0,12 zł została spowodowana odmiennością zaokrążeń.

II) obliczenia emerytury zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej na dzień 01.06.2014 r.:

- kwota składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji: 202.138,05 zł,

- kwota skorygowanego i zwaloryzowanego kapitału: 491.008,33 zł,

- średnie dalsze trwanie życia na dzień podjęcia wypłaty: 249,10 m-cy.

Wysokość emerytury ustalonej zgodnie z art. 26 wynosi 2.782,60 zł.

$(202.138,05 \text{ zł} + 491.008,33 \text{ zł}) : 249,10 \text{ m-cy} = 2.782,60 \text{ zł}$

III) obliczenia wysokości emerytury mieszanej zgodnie z art. 183 ustawy emerytalnej, przysługującej na dzień 01.06.2014 r.:

Wobec osiągnięcia wieku uprawniającego do emerytury w roku 2013 wysokość emerytury na dzień 01.06.2014 r. wynosi:

20 % emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy: 668,11 zł

$(20 \% \text{ z kwoty } 3.340,53 \text{ zł} = 668,11 \text{ zł})$

80 % emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy: 2.226,08 zł

$(80 \% \text{ z kwoty } 2.782,60 \text{ zł} = 2.226,08 \text{ zł})$

Łącznie: 2.894,19 zł

Tak ustaloną emeryturę w kwocie 2.894,19 zł należy zwiększyć o kwotę wynikającą z podzielenia składek zaewidencjonowanych na koncie po dniu ponownego ustalenia wysokości emerytury do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ich waloryzacji, przez średnie dalsze trwanie życia ustalone w dacie złożenia wniosku (na dzień 26.06.2014 r.).

Obliczenia:

- kwota składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji: 9.273,42 zł,

- średnie dalsze trwanie życia: 249,10 m-cy,

a po ponownym ustaleniu wysokość emerytury na dzień 01.06.2014 r. wynosi 2.931,42 zł

$(2.894,19 \text{ zł} + (9.273,42 \text{ zł} : 249,10 \text{ m-cy}) = 2.894,19 \text{ zł} + 37,23 \text{ zł}$

Emerytura po waloryzacji wynosi:

- od 01.03.2015r. : 2.967,42zł [wysokość świadczenia 2.931,42zł x wskaźnik walor. 100,68%=2.951,35 zł]

przy czym w przypadku emerytury kwota podwyżki nie może być niższa niż 36 zł.

Przy uwzględnieniu wskaźnika waloryzacji, wysokość świadczenia wynosiłaby 2.951,35 zł. Zważywszy, iż kwota podwyżki wynosiłaby 19,93 zł (2.951,35 zł – 2.931,42 zł) świadczenie podwyższa się o kwotę 36 zł.

W wyniku waloryzacji świadczenie wynosi 2.967,42 zł (2.931,42 zł +36 zł)

- od 01.03.2016r. : 2.974,54 zł [wysokość św. 2.967,42 zł x wskaźnik walor. 100,24%]

- od 01.03.2017r. : 2.987,63 zł [wysokość świadczenia 2.974,54zł x wskaźnik walor. 100,44%=2.987,63]

Wartości te są wyższe niż przyjęte w zaskarżonej decyzji z dnia 21.11.2017 r.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd I instancji wydał zaskarżony wyrok, w którym zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił wysokość emerytury A. P. od 01.06.2014 r. na sumę 2931,42 zł, przy tym emerytura po waloryzacji przysługuje w kwocie:

d) od 01.03.2015 r. 2967,42 zł,

e) od 01.03.2016 r. 2974,54 zł,

f) od 01.03.2017 r. 2987,63 zł.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, Sąd Okręgowy stwierdził, że organ rentowy błędnie wyliczył wysokość świadczenia emerytalnego odwołującego w zaskarżonej w niniejszym postępowaniu decyzji z 21.11.2017 r.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił wysokość emerytury A. P. od 01.06.2014 r. na sumę 2931,42 zł.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł organ rentowy zaskarżając go w całości i zarzucając mu naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 25 ust. 1 i art. 25a ust. 1-8 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS poprzez ustalenie, że wysokość emerytury odwołującego od 01.06.2014 r. wynosi 2931,42 zł, a po waloryzacji winna wynosić:

- od 01.03.2015 r. - 2967,42 zł,

- od 01.03.2016 r. - 2974,54 zł,

- od 01.03.2017 r. – 2987,63 zł.

Organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

W odpowiedzi na apelację odwołujący A. P. wniósł o oddalenie apelacji ZUS.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Przypomnieć należy, że organ rentowy decyzją z 26.08.2013 r. przyznał odwołującemu prawo do emerytury od (...) r. (tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego (...)lat), ustalając wysokość emerytury na podstawie art. 53, art. 26 oraz art. 183 ustawy emerytalnej. Decyzja nie została zakwestionowana przez żadną ze stron. W dniu 06.08.2014 r. z urzędu w związku ze zmianą przepisów organ rentowy wydał decyzję o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, a kapitał początkowy ustalony na dzień 01.01.1999 r. wynosił 157.475,23 zł. Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyrokiem z 19.07.2017

r. (sygn. III AUa 305/16) przekazał organowi rentowemu sprawę do ponownego rozpoznania (zaskarżeniu podlegała wówczas decyzja z 06.08.2014 r.) - w uzasadnieniu wyroku Sąd Apelacyjny w sposób precyzyjny i szczegółowy wskazał jakich ustaleń winien dokonać organ rentowy. Organ rentowy ponownie ustalił wysokość świadczenia emerytalnego wydając decyzję z 21.11.2017 r., którą odwołujący następnie zaskarżył.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było zatem, czy pozwany organ rentowy prawidłowo ustalił wysokość świadczenia emerytalnego odwołującego A. P. w zaskarżonej decyzji z 21.11.2017 r., tj. czy dokonał tego zgodnie z wytycznymi zawartymi w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego z 19.07.2017 r.

Bezsporne między stronami jest, że odwołującemu z dniem 29.07.2013r. zostało ustalone prawo do tzw. emerytury mieszanej, której ustawowa regulacja jest zawarta w art. 183 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sporna w niniejszej sprawie była natomiast wysokość świadczenia emerytalnego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji przeprowadził wyczerpujące postępowanie dowodowe, a zebrany materiał poddał wszechstronnej ocenie z zachowaniem granic swobodnej oceny dowodów, przewidzianej przez art. 233 § 1 k.p.c. Dokonując tej oceny, Sąd Okręgowy dokonał prawidłowej oceny materiału dowodowego w świetle zasady sędziowskiej oceny materiału dowodowego, wyczerpująco wskazując, które dowody uznał za wiarygodne i dlaczego, a które nie, co logicznie i spójnie uzasadnił. W wyniku powyższego, Sąd Okręgowy wyjaśnił wszystkie istotne okoliczności sprawy, miał również na uwadze wytyczne podane przez Sąd Apelacyjny w wyroku z 19.07.2016 r. w sprawie o sygn. III AUa 305/16.

Z uwagi na powyższe, w ocenie Sądu Apelacyjnego wszystkie ustalenia faktyczne, dokonane przez Sąd Okręgowy, znajdują oparcie w zgromadzonym materiale dowodowym, który Sąd I instancji właściwie ocenił na podstawie jego wszechstronnego rozważenia, polegającego na rzetelnej, bezstronnej ocenie wyników postępowania i ich prawidłowej interpretacji, przy uwzględnieniu zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje za własne prawidłowe ustalenia Sądu I instancji bez potrzeby ponownego ich przytaczania.

Na wstępie należy wskazać przepisy prawa materialnego mające zastosowanie w sprawie. Zgodnie z ww. art. 183 ust. 1 i 5 ustawy emerytalnej, emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej urodzonej po dniu 31.12.1948 r., z wyjątkiem ubezpieczonych, którzy pobrali emeryturę na podstawie przepisów art. 46 lub 50, o ile osoba ta nie była członkiem otwartego funduszu emerytalnego albo złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2013 (tak jak odwołujący) albo 2014, wynosi:

1) 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz

2) 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

W myśl ustępu 6 ww. art. 183 ustawy emerytalnej, do ponownego ustalenia wysokości emerytury, o której mowa w ust. 1-5, z tytułu podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym po dniu przyznania emerytury stosuje się art. 108.

Zgodnie z treścią art. 108 ust. 1-5 cyt. ustawy, jeżeli po dniu, od którego przyznano emeryturę określoną w art. 24 lub 24a, emeryt podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, wysokość świadczenia ulega ponownemu ustaleniu w sposób określony w ust. 2. Emerytury obliczone według zasad określonych w art. 26 powiększa się o kwotę wynikającą z podzielenia składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu ustalenia prawa do emerytury, o której mowa w art. 24 i 24a, i zwaloryzowanych zgodnie z art. 25 przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku danego ubezpieczonego w dniu złożenia wniosku o przeliczenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ust. 4 i 5. Ponowne ustalenie wysokości emerytury następuje na wniosek zgłoszony nie wcześniej niż po upływie roku kalendarzowego lub po ustaniu ubezpieczeń emerytalnego i rentowych. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek zaewidencjonowanych od miesiąca, od którego została podjęta wypłata

emerytury po raz pierwszy, do miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio do kolejnych wniosków o ustalenie emerytury w nowej wysokości.

Sąd Apelacyjny wskazuje, że Sąd I instancji prawidłowo dokonał ustaleń faktycznych z których wynika, że A. P. w dniu 4.07.2013 r. złożył wniosek o emeryturę, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z 26.08.2013r. przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od (...)r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Emerytura wyniosła 2836,05 zł, ale jej wypłata podlegała zawieszeniu z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia przez odwołującego. Odwołujący rozwiązał stosunek pracy w dniu 25.06.2014r. i w dniu 26.06.2014r. złożył wniosek o podjęcie wypłaty emerytury. Decyzjami z 13.08.2014r. pozwany organ rentowy ustalił odwołującemu wysokość zaliczki na poczet przysługującej emerytury od 01.06.2014r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek oraz ustalił wysokość zaliczki i podjął jej wypłatę na poczet przysługującej mu od 01.06.2014r. emerytury. Na skutek przeprowadzonego postępowania sądowego, zainicjowanego odwołaniami A. P., ostatecznie sprawa trafiła do ponownego rozpoznania przez organ rentowy. Na skutek zaleceń wyrażonych przez Sąd Apelacyjny w Poznaniu, w uzasadnieniu wyroku z 19.07.2017 r., ZUS zobowiązany był do wydania decyzji w prawidłowy sposób ustalając wysokość należnej odwołującemu emerytury od 1.06.2014r. W konsekwencji, jak już była wyżej mowa, przedmiotem rozważań tut. sądu jest prawidłowość ustalenia wysokości świadczenia emerytalnego odwołującego A. P. w zaskarżonej decyzji z 21.11.2017r.

Sąd Apelacyjny podkreśla, że odwołujący miał już ustalone prawo do emerytury (decyzją z 26.08.2013r.), a tylko zawieszona była jego wypłata. Tym samym po ustaniu przyczyny zawieszenia wypłaty świadczenia, czyli po rozwiązaniu stosunku pracy, można było dokonać jedynie przeliczenia wysokości emerytury zgodnie z artykułem 108 ust. 1, 2 i 4 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którym, jeżeli po dniu, od którego przyznano emeryturę określoną w art. 24 lub 24a, emeryt podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, wysokość świadczenia ulega ponownemu ustaleniu w sposób określony w ust. 2. Emerytury obliczone według zasad określonych w art. 26 powiększa się o kwotę wynikającą z podzielenia składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu ustalenia prawa do emerytury, o której mowa w art. 24 i 24a, i zwaloryzowanych zgodnie z art. 25 przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku danego ubezpieczonego w dniu złożenia wniosku o przeliczenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ust. 4 i 5. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek zaewidencjonowanych od miesiąca, od którego została podjęta wypłata emerytury po raz pierwszy, do miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury.

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z 06.10.2015 r. w sprawie III UZP 9/15, (LEX nr 1923849) wyraził pogląd, że mając na względzie unormowania artykułu 108 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, pojawia się pytanie o zasadność późniejszego dokonania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, ponownego ustalenia podstawy obliczenia wysokości emerytury ubezpieczonego, a nie ponownego ustalenia samej wysokości świadczenia, w sytuacji, gdy prawo do emerytury nabyte z mocy art. 24 tego aktu zostało przyznane wnioskodawcy, a świadczenie obliczono decyzjami organu rentowego już wcześniej, z jednoczesnym zawieszeniem wypłaty świadczenia z uwagi na kontynuowanie przez uprawionego zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy bez rozwiązania stosunku pracy. Takie samo stanowisko zostało wskazane i szczegółowo uzasadnione w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z 03.11.2015 r. III UZP 12/15 (LEX nr 1962536).

Sąd Apelacyjny w pełni podziela powyższy pogląd i również stoi na stanowisku, że w takiej sytuacji powinno dojść do ustalenia na nowo wysokości emerytury, ale nie poprzez ponowne ustalenie jej wysokości tak jak byłąby przyznawana po raz pierwszy, tylko z odwołaniem się do decyzji pierwotnej, przyznającej ubezpieczonemu prawo do tego świadczenia, to jest do decyzji z 26.08.2013r. i z uwzględnieniem składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dacie, od której przyznano świadczenie po raz pierwszy, to jest po 29.07.2013r., do dnia rozwiązania stosunku pracy, w tym przypadku do dnia 25.09.2014 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu w sprawie o sygn. III AUa 305/16 podkreślił, że kwotę emerytury w systemie zdefiniowanej składki ustala się jedynie raz, albo w dniu nabycia prawa do świadczenia, albo w dniu realizacji ryzyka (obecnie jedynym ryzykiem jest rozwiązanie stosunku pracy). Tak ustalona emerytura może być już tylko powiększona w

przypadku dalszego opłacania składek, w sposób podany w artykule 108 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Mechanizm przeliczenia emerytury polega na zwiększeniu świadczenia obliczonego według określonych w art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS o iloraz zwaloryzowanych składek zaewidencjonowanych na koncie pracującego emeryta po dniu ustalenia prawa do emerytury i wyrażonego w miesiącach średniego trwania życia ustalonego dla wieku danego ubezpieczonego w dniu złożenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości świadczenia.

Sąd Apelacyjny zaznacza nadto, że wysokość emerytury odwołującego należało wyliczyć zgodnie z zasadami wyrażonymi w art. 25, 25a w zw. z art. 26 ustawy emerytalnej. Mając na uwadze, zatem że kwotę emerytury w systemie zdefiniowanej składki ustala się tylko raz, albo w dniu nabycia prawa, albo w dniu realizacji ryzyka (obecnie rozwiązania stosunku pracy), to jeżeli odwołujący wystąpił w dniu 04.07.2013 r. z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury i na ten wniosek organ rentowy przyznał mu emeryturę od 29.07.2013 r. w wysokości ustalonej decyzją z 26.08.2013 r. wysokość tak przyznanego świadczenia nie może już ulec zmianie. Organ rentowy mając na uwadze wniosek ubezpieczonego z 26.06.2014r. „o doliczenie zaewidencjonowanych na koncie składek po dniu ustalenia prawa do emerytury” oraz „podjęcie wypłaty emerytury z uwagi na ustalenie stosunku pracy” winien podjąć od 01.06.2014 r. wypłatę świadczenia przyznanego decyzją z 26.08.2013 r., a nie był uprawniony do wydania decyzji – niejako od nowa przyznając odwołującemu emeryturę i od nowa wyliczając świadczenie. Zaznaczyć należy nadto, że w ustawie emerytalnej nie przewidziano przepisu ustalającego trybu przeliczenia podstawy wymiaru emerytury w systemie zdefiniowanej składki.

Sąd Apelacyjny zwraca uwagę, że do tak przyznanego świadczenia (tj. decyzją z 26.08.2013 r.) należało doliczyć dalsze opłacane przez odwołującego A. P. składki w okresie od 30.07.2013 r. do 31.05.2014 r. na zasadzie art. 108 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i z uwagi na mieszany sposób obliczenia emerytury (art. 183 ust. 5 ustawy emerytalnej) także uwzględnić w wysokości świadczenia pozostały okres zatrudnienia po dniu wydania decyzji ustalającej prawo do emerytury od 29.07.2013 r.

Sąd Apelacyjny aprobuje stanowisko Sądu I instancji w którym Sąd uznał, że organ rentowy błędnie wyliczył wysokość świadczenia emerytalnego odwołującego w zaskarżonej w niniejszym postępowaniu decyzji z 21.11.2017 r. W szczególności organ rentowy dokonał nieprawidłowej waloryzacji kapitału początkowego odwołującego, tj. nieprawidłowo przeprowadził ostatnią waloryzację roczną za rok 2013, w sytuacji, gdy, prawo do emerytury odwołujący nabył z dniem 29.07.2013 r. (w III kwartale 2013 r.), a zatem waloryzacja kapitału początkowego powinna być zwaloryzowana rocznymi wskaźnikami za lata 1999-2012 (ostatnia waloryzacja roczna została wykonana w czerwcu 2013r. i uwzględniała składki za lata 1999-2011) oraz ostatnim kwartalnym wskaźnikiem za I kwartał 2013r. Odmienne przyjęcie skutkowałoby przyjęciem, iż ponownie ustala się prawo do emerytury. Nadmienić należy po raz kolejny, że skoro Sąd Apelacyjny w wyroku z 19.07.2017 r. oddalił apelację A. P. w zakresie punktu 1 wyroku Sądu Okręgowego, w którym to SO oddalił odwołanie od decyzji z 06.08.2014r. w sprawie kapitału początkowego, należy wobec tego uznawać prawidłowość wyliczeń ZUS w zakresie waloryzacji kapitału początkowego. Z uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego nie wynika, by Sąd ten odnosił się do waloryzacji kapitału. Przeciwnie Sąd II instancji oddalił apelację odwołującego jedynie w zakresie obniżenia tzw. okresu dodanego (str. 17 i 18 uzasadnienia SA).

Sąd I instancji zlecił biegłej D. K. sporządzenie opinii w zakresie prawidłowości wyliczenia przez organ rentowy świadczenia emerytalnego. Opinie biegłej Sąd Apelacyjny w pełni podziela. Biegła D. K. ustaliła wartość zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 491.008,33 zł (organ rentowy w zaskarżonej decyzji w wysokości 447.905,85 zł), co miało wpływ na zwiększenie wysokości emerytury odwołującego.

W apelacji organ rentowy zarzucił Sądowi I instancji, że oparł swoje rozstrzygnięcie na opinii biegłej, która wyliczyła wysokość świadczenia z uwzględnieniem waloryzacji rocznej kapitału początkowego do której ubezpieczony nie ma prawa.

Ze stanowiskiem organu rentowego nie sposób się zgodzić, ponieważ gdyby przyjąć stanowisko pozwanego organu rentowego i dokonać waloryzacji kapitału na dzień 01.06.2014 r. (tj. na dzień podjęcia wypłaty), a nie na dzień nabycia

prawa do emerytury tj. (...) r., to ponownie ustalono by wysokość emerytury (niejako od nowa), a takie działanie zostało zakwestionowane przez Sąd Apelacyjny w wyroku z 19.07.2017 r. w sprawie sygn. III AUa 305/16.

Reasumując Sąd Apelacyjny nie dopatrył się naruszeń ze strony Sądu I instancji, postępowanie dowodowe zostało przeprowadzone w sposób wyczerpujący, Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych oraz dokonał prawidłowej analizy zgromadzonego materiału dowodowego, co w konsekwencji przełożyło się na wydanie prawidłowego wyroku,

Zgodnego z wytycznymi Sądu Apelacyjnego wyszczególnionymi w uzasadnieniu wyroku z 19.07.2017 r. w sprawie o sygn. III AUa 305/16.

Sąd Apelacyjny zaznacza, że przedstawianie odmiennych poglądów przez autora apelacji stanowi jedynie polemikę z prawidłową i logiczną argumentacją Sądu Okręgowego.

Uznając zarzuty apelującego organu rentowego za nieuzasadnione, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił wniesioną apelację.

Renata Pohl Dorota Goss-Kokot Małgorzata Woźniak-Zendran